

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **F. N.,** zastoupený JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Symfonická 1496/9, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2016, č. j. X (v rozsahu výroku II. tohoto rozhodnutí), v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 12. 2017, č. j. 78 Ad 32/2016 – 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se** v rozsahu výroku I. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 12. 2017, č. j. 78 Ad 32/2016 – 45, **zamítá.**

II. Výrok II. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 12. 2017, č. j. 78 Ad 32/2016 – 45, **se zrušuje a v této části se věc vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 1573 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce – JUDr. Lubomíra Müllera, advokáta.

Odůvodnění:

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalovaná, jakožto stěžovatelka, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Ústí nad Labem

(dále jen „krajský soud“). Výrokem I. napadeného rozsudku krajský soud vyhověl žalobě v plném rozsahu, tedy zrušil výrok II. shora označeného rozhodnutí žalované o námitkách (dále jen „rozhodnutí o námitkách“), stejně jako jemu předcházející „*rozhodnutí č. II.*“ žalované ze dne 15. 9. 2016, č. j. X (dále jen „rozhodnutí žalované“), a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Výrokem II. napadeného rozsudku krajský soud rozhodl o povinnosti žalované nahradit žalobci náklady řízení ve výši 18 565 Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

[2] Rozhodnutím žalované byl žalobci s odkazem na ustanovení § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v rozhodném znění, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), v návaznosti na ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o účastnících národního boje“), od 8. 10. 2016 odňat zvláštní příspěvek k důchodu v měsíční výši 2676 Kč.

[3] Krajský soud vyšel v napadeném rozsudku z obsahu správního spisu, na jehož základě vzal za podstatné následující skutečnosti. Žalobce nastoupil k výkonu vojenské základní služby dne 1. 11. 1953 se zařazením k 52. pomocnému technickému praporu, který byl v důsledku reorganizace ke dni 1. 3. 1954 změněn na 52. technický prapor. Vojenská základní služba žalobce byla ukončena ke dni 22. 12. 1955. Žalobce byl odvodní komisí klasifikován písmenem „A“ s hodnocením spolehlivé osoby, jež však „*nemá právě dobrý poměr k lidově demokratickému zřízení*“. Stěžovatelka dospěla k závěru, že žalobce nespadá mezi osoby, na něž se vztahuje § 18 odst. 1 věta první zákona o mimosoudních rehabilitacích, a proto mu nenáleží zvláštní příspěvek k důchodu dle § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje.

[4] Podle odůvodnění napadeného rozsudku představuje sporný bod mezi žalobcem a stěžovatelkou náhled na právní otázku žalobcova osobního statusu v době výkonu základní vojenské služby, tj. zdali žalobce v období výkonu vojenské základní služby, kdy byl nejprve zařazen k 52. pomocnému technickému praporu a posléze v důsledku reorganizační změny převeden k 52. technickému praporu, byl považován za politicky nespolehlivou osobu či nikoli. Pro vznik nároku na příplatek k důchodu dle § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje musel být žadatel zařazen ve vojenském táboře nucených prací a rozkaz o jeho zařazení do takového tábora musel být zrušen ustanovením § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích. Krajský soud tedy posuzoval, zda lze na žalobce pohlížet jako na osobu spadající pod § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích, tj. zdali byl žalobce v prvé řadě shledán politicky nespolehlivou osobou a zda existovala příčinná souvislost mezi touto klasifikací a jeho zařazením k výkonu základní vojenské služby.

[5] Z osobních materiálů žalobce krajský soud zjistil, že jej vojáci klasifikovali písmenem „A“, tj. jako osobu služby „zcela schopnou“. Ke zmíněnému hodnocení byla pouze připsána poznámka, že žalobce „*nemá právě dobrý poměr k lidově demokratickému zřízení*“, nicméně na tehdy přidělenou klasifikaci „A“ tato skutečnost neměla žádný vliv.

Krajský soud proto měl za rozporuplné, že byl žalobce umístěn k výkonu základní vojenské služby k 52. pomocnému technickému praporu, který byl sice svým vnitřním uspořádáním označován za lehký pomocný technický prapor, nicméně stále šlo o útvar československé armády, kam byly přidělovány zejména politicky nespolehlivé osoby s klasifikací „E“ za účelem jejich převýchovy. Z podkladů umístěných na stránkách Vojenského historického ústavu krajský soud zjistil, že druhou skupinou osob, jež byly do těchto armádních útvarů umisťovány, představovaly politicky spolehlivé osoby s klasifikací písmene „Cd“ a „Cj“, přičemž šlo o osoby schopné středně těžké a těžké fyzické práce a důvodem jejich umístění bylo zajištění levné pracovní síly pro vybrané oblasti národního hospodářství. Třetí a poměrně rozsáhlou skupinu osob pak představovaly osoby s klasifikací písmene „A“ a „B“ v případech, kdy šlo o Romy, Němce, Maďary a negramotné. Dále pak bylo zjištěno, že se objevovaly případy, kdy osoba byla sice klasifikována písmenem „A“ či „B“, nicméně k ní bylo přistupováno jako k osobě politicky nespolehlivé. Krajský soud tudíž dospěl k závěru, že § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích a označení politicky nespolehlivé osoby nelze vykládat dogmatickým způsobem, neboť měl za zřejmé, že i osoby s označením písmene „A“ byly považovány za osoby politicky nespolehlivé, třeba jen pro svůj původ, což ostatně mohl být případ žalobce, jehož rodina byla německé národnosti. Krajský soud proto zastal názor, že *„již samotný výkon základní vojenské služby v pomocných technických praporech zakládá nárok na příplatek k důchodu dle ust. § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje bez ohledu na klasifikační označení brance, poněvadž smyslem zmíněné právní úpravy je především zmírnění křivd způsobených osobám, jež byly k výkonu vojenské základní služby zařazeny do vojenských táborů nucených prací, neboť byly komunistickou ideologií s ohledem na jejich civilní případně armádní život považovány za škodlivé a nežádoucí pro budování státního aparátu.*“ K tomu dodal, že obdobný názor zaujal Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 Ads 73/2015 - 52. Z výše uvedených skutečností dle názoru krajského soudu jednoznačně vyplynulo, že na žalobcovu situaci lze aplikovat § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích, čímž mu vznikl nárok na zvláštní příspěvek k důchodu dle § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje. Stěžovatelka proto pochybila, pokud žalobci odňala zvláštní příspěvek k důchodu podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované i rozhodnutí o námitkách pro nezákonnost.

[6] Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně uplatnila kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V obecné rovině tedy opírá svou kasační stížnost o tvrzenou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení.

[7] První okruh kasačních námitek směřuje proti závěru krajského soudu, dle kterého již samotný výkon základní vojenské služby v pomocných technických praporech zakládá nárok na příplatek k důchodu dle § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje, bez ohledu na klasifikaci brance. Podle § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích se totiž zrušují pouze rozkazy, kterými byli občané označení za politicky nespolehlivé zařazeni v letech 1948 až 1954 do vojenských táborů nucených prací po dobu základní vojenské služby a výjimečného vojenského cvičení. Podle potvrzení Ministerstva obrany o zařazení v průběhu vojenské služby ze dne 19. 7. 2016 však byl

žalobce klasifikován odvodní komisí OVV Žatec dne 21. 9. 1953 písmenem „A“, přičemž v žalobcově evidenčním listu brance je ve stručném závěru uvedeno, že „*jmenovaný je spolehlivý, ale nemá právě dobrý poměr k lidově demokratickému zřízení*“. Stěžovatelka uvádí, že žalobce vykonával vojenskou základní službu od 1. 11. 1953, tj. v době, kdy již československá armáda používala klasifikaci k „rozřazování“ branců a kdy ke službě u (pomocných) technických praporů nastupovaly i jiné osoby než jen „politicky nespolehlivé“. Na konci roku 1952 se počet příslušníků pomocných technických praporů pohyboval kolem 25 000, z toho klasifikaci „E“ mělo 15 000 branců. Dle dikce § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o ocenění účastníků národního boje je třeba ke vzniku nároku na zvláštní příspěvek k důchodu nejen zařazení do tábora nucených prací nebo pracovního tábora, ale též zrušení rozhodnutí nebo rozkazu o takovém zařazení podle zákona o mimosoudních rehabilitacích. Pokud by záměrem zákonodárce bylo založení nároku na příspěvek všem osobám zařazeným do technických praporů, neměl by důvod podmiňovat je jejich dřívějším označením za „politicky nespolehlivé“. Teleologickým výkladem přitom nelze dospět k opaku a předmětné ustanovení vykládat v rozporu s jeho účelem tak, že se vztahuje i na osoby politicky spolehlivé. Přistoupení na výklad krajského soudu podle napadeného rozsudku by znamenalo, že např. i osoby trestané za kriminální delikty by měly nárok na zvláštní příspěvek k důchodu podle § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje. Důvodová zpráva ani dosavadní judikatura nepodává definici osoby politicky nespolehlivé, pročež stěžovatelka vycházela z opakovaných vyjádření Ministerstva obrany, dle kterých byli politicky nespolehliví vojáci označováni klasifikací „E“. Toliko ze skutečnosti, že žalobcovi rodiče byli německé národnosti, nelze dovodit tehdejší politickou nespolehlivost žalobce. Z ničeho nelze ani dovodit, že by důvodem zařazení žalobce k výkonu služby v technickém praporu byla právě politická perzekuce. Primárním účelem dotčených odškodňovacích předpisů je přitom odškodnění osob, které byly vystaveny politickému pronásledování. Zákonodárce si byl při přijetí zákona o mimosoudních rehabilitacích zcela jistě vědom, že do pomocných technických praporů byly v praxi zařazovány i jiné osoby než „politicky nespolehlivé“, a jeho záměrem proto jistě nebylo odškodnit osoby, které byly do pomocných technických praporů zařazovány z důvodů odlišných od politické perzekuce. Limity pro aplikaci § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje tedy zákonodárce jasně vymezil okruhem osob, na které se toto ustanovení vztahuje, a k jeho rozšíření nemá soud legislativní pravomoc.

[8] Stěžovatelka má za to, že krajským soudem užitý odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 Ads 73/2015 – 52, není příléhavý. Nejvyšší správní soud tam totiž posuzoval otázku, zda lze pro účely přiznání příplatku k důchodu podle § 24 odst. 4 zákona o mimosoudních rehabilitacích za vojenské tábory nucených prací považovat i technické prapory. Tehdejší žalobce přitom byl klasifikován písmenem „E“, tedy jako osoba politicky nespolehlivá.

[9] Pro podpoření své argumentace poukazuje stěžovatelka na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 12. 2017, č. j. 33 Ad 29/2016 – 51, v němž uvedený soud dospěl k závěru, že „*osoba musela být označena za politicky nespolehlivou, aby se na ni mohl vztahovat rehabilitační režim citovaného ustanovení se souvisejícím benefitem v podobě příplatku k důchodu.*“

[10] Druhý okruh kasačních námitek směřuje proti výši, v jaké krajský soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Žalobou napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve věci důchodového pojištění a sporný nárok je tedy třeba nahlížet jako nárok fyzické osoby v oblasti důchodového pojištění. Uvedenou záležitost je tudíž třeba podřadit pod § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v rozhodném znění (dále jen „advokátní tarif"), v čemž stěžovatelka odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č. j. 3 Ads 306/2016 – 77, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 1 Ads 100/2017 – 24, ze dne 16. 8. 2012, č. j. 6 Ads 161/2011 – 29, ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 28/2010 – 19, ze dne 22. 9. 2010, č. j. 6 Ads 79/2010 – 41, ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 Ads 105/2009 – 92, ze dne 24. 3. 2010, č. j. 3 Ads 122/2009 – 131, a několik dalších rozsudků, v nichž byly náklady řízení vyčísleny právě s přihlédnutím k § 9 odst. 2 advokátního tarifu. Dle názoru stěžovatelky krajský soud rovněž chyboval, když žalobci přiznal náklady řízení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu za převzetí a přípravu zastoupení, když ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl tímto zástupcem zastoupen již ve správním řízení.

[11] Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 25. 2. 2018, v němž uvedl, že jeho klasifikace odvodní komisí jakožto „spolehlivé" osoby, jež však „nemá právě dobrý poměr k lidově demokratickému zřízení", se nevztahuje k hodnocení jeho politické spolehlivosti, nýbrž logicky představuje hodnocení jeho „lidské", resp. pracovní spolehlivosti. Jinak by totiž byly oba uvedené údaje mezi sebou ve zjevném rozporu. Žalobcovu politickou nespolehlivost dokreslují i další okolnosti. Za války byl totiž veden jako osoba německé národnosti, a to podle národnosti jeho matky. Ta měla většinu příbuzných v tehdejší Spolkové republice Německo, zatímco žalobcův otec byl sice národnosti české, ale jeho bratr pobýval v Argentině (v době, kdy jakýkoli kontakt s kapitalistickou zemí byl pokládán za krajně podezřelý). Žalobce dále nevidí žádný důvod pro to, aby jej stěžovatelka dávala do souvislosti s osobami odsouzenými za kriminální delikty nebo s vojáky, kteří byli k pomocným technickým praporům přeloženi z bojových útvarů. Žalobce mj. odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2001, sp. zn. II. ÚS 187/2000, ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03, ze dne 1. 12. 2005, sp. zn. II. ÚS 290/05, ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 712/05, ze dne 26. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 2366/07 a ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. I. ÚS 819/15, s tím, že zde vyslovené obecné zásady se vztahují i na jeho případ. Stěžovatelka s ním hraje právě Ústavním soudem zmiňovanou „*nedůstojnou hru na zklamanou naději*", když mu na sklonku života začala tvrdit, že byl politicky spolehlivý, načež mu po 20 letech zvláštní příplatek k důchodu odňala. Byť se uvedené nálezy Ústavního soudu netýkají přímo osob zařazených do vojenských táborů nucených prací, mají svou váhu i v jejich případech, což vyplývá též z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 4 Ads 268/2017 – 28. Pomocné technické prapory byly zřízeny za účelem „převýchovy" politicky nespolehlivých osob, což plyne ze Statutu vojenských pracovních jednotek ze srpna 1952. Do těchto útvarů sice mohly být zařazovány i jiné osoby, avšak toliko jako instruktoři, resp. agenti, kteří měli uvedenému účelu (převýchově) napomáhat. Žalobce však takovým agentem prokazatelně nebyl. Krom toho mohly být do technických praporů zařazovány osoby trestané za kriminální delikty, ani mezi tyto však stěžovatel nespadal. Je proto zřejmé, že skutečným důvodem zařazení stěžovatele do pomocného

technického praporu byla jeho politická nespolehlivost, byť byl formálně klasifikován písmenem „A“. V závěru svého vyjádření odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 2. 2018, č. j. 32 Ad 5/2017 – 74, z něhož dovozuje, že ustanovení § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích nelze vykládat dogmaticky a připravit tak osobu po více než 20 letech o zvláštní příspěvek k důchodu. K stěžovatelčině námitce ohledně nesprávné výše náhrady nákladů řízení žalobce uvedl, že v tomto případě nejde o příplatek k důchodu podle zákona č. 87/1991 Sb., ale o zvláštní příspěvek podle zákona o účastnících národního odboje (který tudíž není součástí důchodu), pročež zde platí výklad podaný v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 6 Ads 170/2009 – 46. Na výpočet odměny za jeden úkon právní služby ve smyslu advokátního tarifu se proto užije ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) této vyhlášky.

[12] Stěžovatelka následně ve své replice ze dne 12. 3. 2018 zdůraznila, že zákonodárce úmyslně vyloučil z rozsahu § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích povolávací rozkazy těch osob, jež nebyly označeny za politicky nespolehlivé. Původní znění daného zákonného ustanovení počítalo právě se zrušením veškerých povolávacích rozkazů, kterými byli vojáci zařazeni po dobu základní vojenské služby do pomocných technických praporů, vydaných v letech 1950 až 1954, jakož i povolávacích rozkazů na výjimečná vojenská cvičení k pomocným technickým praporům podle § 39 zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon. Nebyla zde tedy podmínka označení povolávaných jako politicky nespolehlivých osob. Důvodová zpráva k zákonu č. 267/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, pak jasně uvedla, že předmětné ustanovení je třeba novelizovat, neboť nikoli všechny osoby zařazené do pomocných technických praporů (resp. jim na roveň postavených útvarů) byly takto zařazeny v důsledku politické perzekuce. Na nich nebyly spáchány žádné politicky motivované křivdy, a proto je zákonodárce vyňal z působnosti tohoto zákona, k čemuž zvolil zavedení kritéria dřívějšího označení osoby jako politicky nespolehlivé. Stěžovatelka odmítá, že by respektováním zákonného požadavku dřívějšího označení osoby za politicky nespolehlivou postupovala formalisticky, neboť toliko respektovala zjevný úmysl zákonodárce, nepochybným způsobem vyjádřený v důvodové zprávě i v samotném normativním textu. O tom, že judikatura krajských soudů není v tomto ohledu zcela jednoznačná, svědčí rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 12. 2017, č. j. 33 Ad 29/2016 – 51, v němž soud formuloval zcela kategorický názor, že „*osoba musela být označena za politicky nespolehlivou, aby se na ni mohl vztahovat rehabilitační režim citovaného ustanovení se souvisejícím benefitem v podobě příplatku k důchodu... Krajský soud nepochybuje o tom, že klasifikace ‚E‘ je z pohledu výkladu této skutkové podstaty třeba vnímat jako ono dobové označení osoby za politicky nespolehlivou... podmínka politické nespolehlivosti hraje v konstrukci nároku na příplatek k důchodu roli obligatorní podmínky, kterou musela osoba po dobu služby ve VTNP splňovat, aby jí bylo možno za tuto dobu služby přiznat příplatek k důchodu, sleduje podle krajského soudu ratio legis této právní úpravy.*“ Stěžovatelka dále podotýká, že do pomocných technických praporů nebyli zařazováni (vyjma politicky nespolehlivých osob) pouze instruktoři a agenti, ale též vybrané profese ve stavebnictví, řemeslníci, horníci z povolání, národnostní menšiny, negramotní atd., tj. osoby označené klasifikací „A“, „B“, „Cd“, či „Cj“ (žalobce byl přitom klasifikován „A“ a výcvik beze zbraně konal pouze v období od 1. 11. 1953 do 8. 11. 1953). Krajský soud v napadeném rozsudku sice citoval pro věc aktuální znění § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních

rehabilitacích, nicméně rozhodl ve výsledku jakoby podle jeho původního znění, když vyjádřil názor, že již samotné zařazení do pomocného technického praporu zakládá nárok na zvláštní příspěvek. Tímto zcela obešel zjevný úmysl zákonodárce vyplývající z novelizace předmětného zákonného ustanovení. K problematice výše nákladů řízení, resp. zda se jedná o věc důchodového pojištění, či nikoli, stěžovatelka uvedla, že podle § 88 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, lze proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení. Proto je zřejmé, že v dané věci šlo o věc důchodového pojištění. Není přitom rozhodné, jakou povahu má zvláštní příspěvek k důchodu, ale to, že je napadeno rozhodnutí ve věci důchodového pojištění. Ostatně stejný charakter (rehabilitační) má i příplatek k důchodu podle zákona o mimosoudních rehabilitacích, přičemž z nedávných rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v těchto případech je náhradu nákladů řízení nutno stanovit s přihlédnutím k § 9 odst. 2 advokátního tarifu, nikoli tedy podle § 9 odst. 4 též vyhlášky. Stěžovatelka rovněž sporuje účelnost žalobcem vynaložených nákladů na zastoupení, pakliže její zástupce (advokát) podal proti jedinému rozhodnutí o námitkách dvě samostatné správní žaloby (tj. žalobu proti každému ze dvou sporných výroků rozhodnutí o námitkách).

[13] V duplice ze dne 2. 4. 2018 žalobce uvedl, že sporná otázka nespočívá, na rozdíl od přesvědčení stěžovatelky, v tom, zda samotný výkon základní vojenské služby v pomocných technických praporech zakládá nárok na příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu bez ohledu na klasifikační označení brance. Spočívá naopak v tom, zda žalobce byl osobou politicky nespolehlivou, či nikoli. Podstatné dále je, že vojenské tábory nucených prací byly zřízeny za účelem převýchovy. Jestli pak do těchto táborů vojenští velitelé navzdory tomuto účelovému určení zařazovali i jiné osoby, nelze to přičítat k tíži žalobce. Jeho politická nespolehlivost pramenila z toho, že jeho příbuzenstvo mělo německou národnost, resp. jeho část pobývala ve Spolkové republice Německo a v Argentině. Žalobce má dále za to, že stěžovatelka nebrojí snad ani tak proti samotnému výroku napadeného rozsudku, nýbrž spíše proti (dle jejího názoru) paušalizující formulaci části jeho odůvodnění.

[14] Nejvyšší správní soud podotýká, že zvážil žalobcovu žádost o přednostní projednání věci a rozhodl se jí vyhovět. Žalobce žádost odůvodnil svým značně pokročilým věkem, zatímco stěžovatelka se k této žádosti připojila, neboť napadený rozsudek může mít značný dopad do její správní praxe (dříve podaný návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti však vzápětí vzala stěžovatelka zpět).

[15] Dále Nejvyšší správní soud poznamenává, že neshledal nezbytným spojení této věci s věcí vedenou pod sp. zn. 2 Ads 14/2018.

[16] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Nejvyšší správní soud podotýká, že kasační stížnost není přípustná, směřuje-li pouze proti výroku o nákladech řízení (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). V nynější věci však stěžovatelka napadla též věcný výrok napadeného rozsudku a uplatnila vůči němu relevantní argumenty, jež navíc vedly ke korekci krajským

soudem vysloveného meritorního právního názoru. Citovaná výluka přípustnosti kasační stížnosti se tudíž neuplatní.

[17] Kasační stížnost je důvodná toliko zčásti, v níž stěžovatelka brojí proti vyčíslení náhrady nákladů zastoupení žalobce v řízení před krajským soudem. Věcný výrok napadeného rozsudku obstojí optikou zákonnosti, avšak Nejvyšší správní soud shledal potřebným korigovat část odůvodnění napadeného rozsudku, jak bude pojednáno níže.

[18] Podle § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích platí: „*Zrušují se rozkazy, kterými byli občané označení za politicky nespolehlivé zařazeni v letech 1948 až 1954 do vojenských táborů nucených prací po dobu základní vojenské služby a výjimečného vojenského cvičení podle § 39 zákona č. 92/1949 Sb., branný zákon. Za vojenské tábory nucených prací se pro účely tohoto zákona považují silniční prapory ženijního vojska zřízené od 2. 8. 1948 do 1. 9. 1950 a pomocné technické prapory a vojenské báňské oddíly, jejichž příslušníci byli na důlní práce odvedeni od 25. února 1948 do 1. září 1950 a pracovali v dolech nejméně 12 měsíců bez předepsaného pravidelného střídání. Příslušníci vojenských báňských oddílů uvedených ve větě druhé se považují za osoby oprávněné podle § 14 odst. 2, i kdyby nebyli do vojenských báňských oddílů zařazeni na základě rozkazů.*“ Dále pak podle § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o účastnících národního boje platí: „*(o)bčan České republiky, který pobírá starobní důchod nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění a který byl zařazen v táboře nucených prací nebo v pracovním útvaru, jestliže rozhodnutí o tomto zařazení bylo zrušeno podle § 17 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, anebo ve vojenském táboře nucených prací, jestliže rozkaz o jeho zařazení do tohoto tábora byl zrušen podle § 18 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., anebo v centralizačním klášteře s režimem obdobným táborům nucených prací, pokud celková doba pobytu v těchto zařízeních činila alespoň 12 měsíců, má nárok na zvláštní příspěvek k důchodu*“(zvýraznění doplněno NSS).

[19] Z odůvodnění napadeného rozsudku, stejně jako z textu žaloby, vyjádření stěžovatelky, kasační stížnosti, vyjádření žalobce, repliky stěžovatelky i dupliky žalobce je patrné, že mezi účastníky panuje v zásadě shoda v otázkách skutkových. Sporná je však otázka výkladu výše citovaných ustanovení zákona o mimosoudních rehabilitacích a zákona o účastnících národního boje.

[20] V první řadě je třeba přisvědčit stěžovatelce v tom, že krajským soudem užitý odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 Ads 73/2015 – 52, je v kontextu odůvodnění napadeného rozsudku zavádějící. Jádrem tehdejší věci totiž bylo skutečně určení, zda je možné pro účely § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích posuzovat zařazení do technického praporu srovnatelně se zařazením do pomocného technického praporu, resp. zda lze technický prapor podřadit pojmu „vojenský tábor nucených prací“. O tom, že tehdejší žalobce (v pozici stěžovatele) byl dříve označen za osobu politicky nespolehlivou, však v odkazované věci nebylo sporu, což však neznamená, že by tato skutková okolnost neměla mít relevanci. Vytknutá nepřesnost nicméně není sama o sobě dostatečným důvodem ke zrušení napadeného rozsudku, obstojí-li jinak jeho nosný právní názor (o čemž bude pojednáno níže).

[21] Stěžovatelce je rovněž třeba přisvědčit v tom, že se dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu nezabývala výkladem ustanovení § 18 odst. 1 věty první zákona o mimosoudních rehabilitacích se zaměřením na formulaci „občané označení za politicky nespolehlivé“. Stěžovatelka též správně poznamenala, že text § 18 odst. 1 věty první uvedeného zákona v původní podobě vůbec tuto formulaci neobsahoval; k jeho včlenění došlo až zákonem č. 267/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích. V důvodové zprávě k návrhu zákona č. 267/1992 Sb. mj. stojí: „*Vo vojenských táboroch nútených prác slúžili vedľa seba občania, ktorých administratívne označili za politicky nespoľahlivých ako aj politicky spoľahlivých. Krycím názvom pre politicky nespoľahlivých bolo označenie "vojak klasifikácie E".Politicky spoľahlivých vojakov cvičili v zbrani, vytvárali veliteľský zbor, vykonávali špeciálne služby (spojovacie, strážne apod.) a tvorili zbor inštruktorov, na začiatku hlavne profesného zamerania. Na nich neboli spáchane žiadne politicky motivované krivdy, a preto pre zachovanie právnej hodnoty zákona treba ich z pôsobnosti zákona vylúčiť, čo sa dosiahne výslovným uplatnením pôsobnosti zákona len na osoby politicky nespoľahlivé.*“ Nejvyšší správní soud s ohledem na citovaný výňatek z důvodové zprávy nemá pochybnosti o úmyslu historického zákonodárce. Tímto bylo očividně vyloučení zrušení těch rozkazů, jejichž vydání nesouviselo s politickou perzekucí. Důvodová zpráva přitom sice hovoří o odvodní klasifikaci brance písmenem „E“, jež mělo náležet posouzení brance jakožto politicky nespolehlivého, zákonný text však toto formální kriterium nepřejal. Z důvodové zprávy ani přímo neplyne, že by snad jedině tehdy, byl-li rozkaz o zařazení osoby do vojenského tábora nucených prací vydán osobě s klasifikací „E“, měl být takový rozkaz zrušen.

[22] Samotné zákonné ustanovení § 18 odst. 1 věty první zákona o mimosoudních rehabilitacích výslovně požaduje dřívější „označení“ občana za politicky nespolehlivého. Pokud by měl Nejvyšší správní soud přistoupit k výkladu tohoto ustanovení toliko metodou jazykovou, musel by se ztotožnit se stěžovatelkou v tom, že žalobce po formální stránce nebyl označen jako osoba politicky nespolehlivá. Tímto přístupem však nelze zaručit, že budou rehabilitovány osoby, při jejichž klasifikaci se odvodní komise mohla zmýlit, či dokonce přistoupit k úmyslné nesprávné kvalifikaci. Právě tak nelze ani postavit najisto, že předmětná klasifikace „E“ byla užívána zcela konzistentně; žalobce ostatně namítal (a činí tak doposud), že tato kategorie vyšla z užívání v souvislosti s formálním procesem transformace pomocných technických praporů na technické prapory (v počátku roku 1954), přičemž k inkozistencím v jejím přidělování mělo docházet již od druhé poloviny roku 1953, tj. právě v období, kdy byl žalobce odvodní komisí dotazován a klasifikován.

[23] Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 26. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 2366/07, konstatoval, že „*teleologický přístup k výkladu práva musí převážit nad čistě dogmaticky gramatickým výkladem tak, aby byl v maximální míře naplněn účel rehabilitačních a na ně navazujících předpisů, jímž je zmírnění křivd spáchaných předchozím režimem.*“ Přidržel se tak své ustálené judikatury, postulující, že „*účel a smysl právních předpisů není možné hledat pouze ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy také přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy* (srov. nález ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 605/03 a nález ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 712/05). Nejvyšší správní soud je toho názoru, že pro zajištění ústavní konformity je třeba při výkladu ustanovení § 18 odst. 1 věty první zákona o

mimosoudních rehabilitacích upozadit prvek jazykový ve prospěch metody teleologické (mající na zřeteli účel vykládaného textu). Při posuzování, zda došlo ke zrušení rozkazu o zařazení občana do vojenského tábora nucených prací podle daného zákonného ustanovení, je proto třeba hodnotit, jestli příslušná osoba byla nahlížena (nikoli pouze formálně „označena“, jak požaduje text zákona) jako politicky nespolehlivá. Nejvyšší správní soud si je vědom, že takové hodnocení může být značně ztíženo okolnostmi souvisejícími s nemalým časovým odstupem období, v němž byli na základě takových rozkazů občané zařazováni do vojenských táborů nucených prací (nedostatek důkazního materiálu ke spolehlivému objasnění věci). Správní orgán je ale i přesto v každém případě povinen provést individualizované posouzení veškerých dostupných relevantních důkazů. Získá-li přitom jakékoli indicie (byť i zcela neformální) nasvědčující politické nespolehlivosti, jež nebudou jednoznačně vyvráceny jinými důkazními zjištěními, bude v pochybnostech třeba politickou motivaci rozkazu presumovat a postupovat tedy, v souladu s judikaturou Ústavního soudu, *in favorem rehabilitationis*, tj. konstatovat zrušení rozkazu o zařazení do vojenského tábora nucených prací ve smyslu § 18 odst. 1 věty první zákona o mimosoudních rehabilitacích. Bylo by totiž zcela absurdní nyní morálně odsuzovat a právně napravovat (rehabilitovat) zvůli orgánů veřejné moci a perzekuci politicky „nepohodlných“ osob v období nesvobody, přitom však setrvávat na tou samou totalitní mocí uplatňovaných formálních procedurách (např. klasifikaci brance písmenem „E“). Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovatelka nebyla a není při výkladu ustanovení § 18 odst. 1 věty první zákona o mimosoudních rehabilitacích vázána formální klasifikací brance odvodní komisí, byť se může jednat o jeden z významných důkazů, od kterých se bude její úsudek nutně muset odvíjet.

[24] Výše uvedené nicméně nelze nazírat tak, že by snad samotná existence rozkazu o zařazení občana do vojenského tábora nucených prací měla být dostačující k přijetí závěru o jeho politické nespolehlivosti. Stejně tak, jako nelze považovat odvodní klasifikaci „E“ za synonymum faktické politické nespolehlivosti brance, nelze ani spatřovat mezi zařazením brance do vojenského tábora nucených prací a jeho politickou nespolehlivostí vztah logické ekvivalence. V řízení před krajským soudem bylo přesvědčivě prokázáno, že do vojenských táborů nucených prací nebyly zařazovány toliko osoby politicky nespolehlivé, pročež vztahu mezi „politickou nespolehlivostí“ osoby a jejím zařazením do takového útvaru odpovídá právě logická implikace, a to v uvedeném pořadí. Jinými slovy lze uvést, že jestliže byl branec nahlížen jako osoba politicky nespolehlivá, pak byl zařazen do vojenského tábora nucených prací; neplatí však už obráceně, že by branec zařazený do takového útvaru musel být dříve nahlížen jako osoba politicky nespolehlivá. Právě tento vztah reflektuje současné znění (novelizované zákonem č. 267/1992 Sb.) § 18 odst. 1 věty první zákona o mimosoudních rehabilitacích, kdy jejím cílem nebylo zúžit dříve zamýšlený okruh rehabilitovaných osob, nýbrž jej upřesnit, tj. vymezit osoby, jejichž zařazení do vojenských táborů nucených prací bylo aktem politické perzekuce. Stěžovatelka tedy důvodně krajskému soudu vytkla absolutní odhlédnutí od kriteria politické spolehlivosti, neboť takto paušalizující závěr krajského soudu popírá smysl a účel nejen zmíněné příslušné právní úpravy (zejména pak její novelizace). Krajský soud pochybil, když konstatoval, že samotný výkon základní vojenské služby v pomocných technických praporech zakládá nárok na příplatek k důchodu dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o ocenění účastníků národního boje. Správně se sice opřel o

argument teleologického výkladu, nicméně učinil tak až příliš extenzivně, čímž fakticky rozšířil mimosoudní rehabilitaci (zrušení rozkazů o zařazení) i na případy, jež nebyly projevem politické perzekuce. Tím vykročil nad rámec nejen textu, ale i smyslu zákona o mimosoudních rehabilitacích. Nejvyšší správní soud proto považuje za nutné uvedený názor krajského soudu korigovat v tom, že tehdejší politická nespohlehlivost občana není v intencích § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích bez významu a že (i jen formální) klasifikace brance hraje významnou úlohu při posouzení této podmínky legislativní derogace rozkazu o zařazení občana do vojenského tábora nucených prací.

[25] V nyní projednávané věci je nesporné, že žalobce byl odvodní komisí klasifikován písmenem „A“, formálně vzato tedy jako osoba služby zcela schopná. V rozporu s touto klasifikací však komise dále uvedla, že žalobce je sice „spolehlivý“, nemá však „právě dobrý poměr k lidově demokratickému zřízení“. Žalobce krom toho namítal, že hodnocení odvodové komise proběhlo až v době, kdy bylo od přidělování klasifikace „E“ v praxi upouštěno. Dále argumentoval pro svou „politickou nespolehlivost“ skrze německou národnost své matky a tehdejší pobyt svého strýce v Argentině. Tyto důvody přitom mohly potenciálně vést právě k zařazení žalobce k pomocnému technickému praporu. Samotná formulace o žalobcově nedobrém poměru k tehdejšímu státnímu zřízení přitom politickým příčinám zařazení žalobce k pomocnému technickému praporu významně nasvědčuje, neboť proklamovaným účelem těchto „armádních“ uskupení byla převýchova „politicky nespolehlivých“ osob. Nedobrý poměr ke státnímu zřízení si lze tehdejší „logikou“ jistě představit jako takový převýchovný důvod. Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že rozkaz o zařazení žalobce do pomocného technického praporu byl zrušen *ex lege* § 18 odst. 1 zákona o mimosoudních rehabilitacích, a že žalovaná pochybila, pokud na základě opačného právního názoru odňala žalobci zvláštní příspěvek k důchodu ve smyslu § 5 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o ocenění účastníků národního boje. V důsledku toho tedy obstojí výrok I. napadeného rozsudku, jímž krajský soud rozhodnutí žalované i rozhodnutí o námitkách zrušil a vrátil jí věc k dalšímu řízení. Ačkoli tedy Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovatelce v tom, že krajským soudem vyslovený právní názor je nepřípustně paušalizující, nepřistoupil z důvodu procesní ekonomie ke zrušení věcného výroku napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v rozsahu výroku I. napadeného rozsudku zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[26] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval druhým okruhem stížních námitek, rozporujícím správnost nákladového výroku napadeného rozsudku. Krajský soud se přiklonil ke způsobu výpočtu odměny zástupce žalobce (advokáta), jakožto položky nákladů žalobce v řízení před krajským soudem, podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Zaujal tedy názor, že se v dané věci nejedná o věc důchodového pojištění ve smyslu § 9 odst. 2 vyhlášky. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 Ads 73/2015 – 52, s tím, že zvláštní příplatek ke starobnímu důchodu podle zákona o mimosoudních rehabilitacích stojí mimo oblast sociálního zabezpečení i oblast důchodového pojištění, neboť základ nároku na předmětnou dávku je dán zákonem o mimosoudních rehabilitacích a nikoliv zákonem upravujícím oblast sociálního zabezpečení nebo důchodového pojištění.

[27] Nejvyšší správní soud skutečně ve svém rozsudku ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 Ads 73/2015 – 52, vycházel při vyčíslení náhrady nákladů spočívajících v odměně zástupce (advokáta) stěžovatele z tarifní hodnoty sporu podle § 9 odst. 4 advokátního tarifu, aniž však tento postup blíže zdůvodnil. Učinil tak navzdory dřívějšímu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 6 Ads 170/2009 – 46, podle kterého spadá problematika zvláštního příspěvku k důchodu podle zákona o ocenění účastníků národního boje mezi věci důchodového pojištění. Nejvyšší správní soud ostatně v řízeních, jejichž meritem jsou nároky fyzických osob podle zákona o mimosoudních rehabilitacích (zejména příplatek k důchodu podle § 24 odst. 4 tohoto zákona), ustáleně postupuje při určení tarifní hodnoty sporu podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu, tedy tyto posuzuje jako věci spadající do problematiky důchodového pojištění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2014, č. j. 6 Ads 92/2013 – 23, ze dne 27. 8. 2015, č. j. 2 Ads 138/2015 – 25, ze dne 2. 6. 2010, č. j. 6 Ads 177/2009 – 48, ze dne 21. 12. 2017, č. j. 3 Ads 306/2016 – 77, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 1 Ads 100/2017 – 24). Krajským soudem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu tudíž představuje určité vybočení z vlastní rozhodovací praxe soudu, jež nezakládá takový judikatorní rozkol, pro který by bylo nezbytné předložit věc (navíc v otázce nákladů řízení) rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 As 97/2014 - 127, který aproboval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 14. 3. 2016, sp. zn. I. ÚS 2866/15). To však nic nemění na důvodnosti stěžovatelčiny námitky nesprávného vyčíslení náhrady nákladů právního zastoupení žalobce advokátem v řízení před krajským soudem. Rovněž se nabízí poukaz na vnitřní rozpornost postupu krajského soudu, rozhodoval-li o žalobě meritorně samosoudkyní (tj. jakožto ve věci důchodového pojištění ve smyslu § 31 odst. 2 s. ř. s.), avšak tarifní hodnotu věci posuzoval výše uvedeným způsobem (§ 9 odst. 4 advokátního tarifu, tedy *a contrario* jako věc nespadající do problematiky důchodového pojištění). Žalobce sice odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 6 Ads 170/2009 – 46, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „*zvláštní příspěvek k důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb. má charakter odškodňovací, rehabilitační či satisfakční dávky, není dávkou sociálního zabezpečení a nespadá ani do žádné jiné oblasti, upravované evropským právem, neuplatní se na něj právo Evropské unie a ani nepatří do rámce použití Smlouvy o založení Evropského společenství.*“ Tento závěr však Nejvyšší správní soud vyslovil v odlišném kontextu, než do jakého jej vsadil žalobce. Dále totiž uvedený rozsudek konstatuje: „*Z tohoto důvodu tedy při jeho posuzování není možno zohlednit zákaz diskriminace dle státní příslušnosti či státního občanství, který vyplývá z čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie a z dřívějšího čl. 12 Smlouvy o založení Evropského společenství.*“ Je tudíž zjevné, že se zde Nejvyšší správní soud nevyjadřoval k otázce nákladů řízení a tarifní hodnoty sporu ve smyslu advokátního tarifu, nýbrž posuzoval povahu věci ve vztahu k právním předpisům Evropské unie. To je jasně doloženo zejména tím, že v závěru žalobcem odkazovaného rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[p]*rávo na náhradu nákladů však nenáleží ani žalované, ačkoliv měla ve věci plný úspěch, neboť přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je podle § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno.*“

[28] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se stěžovatelkou v tom, že by žalobci v rámci náhrady nákladů řízení před krajským soudem nenáležela náhrada za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu.

Tento úkon právní služby se totiž vztahuje na inicializaci soudního řízení, bez ohledu na to, zda byl žalobce týmž advokátem zastoupen již ve správním řízení vedeným u stěžovatelky. Logikou stěžovatelčina argumentu by totiž bylo namístě přiznat žalobci rovněž náhradu nákladů zastoupení advokátem ve správním řízení, což však není v pravomoci správních soudů. Z uvedeného důvodu je nutné vnímat správní a soudní řízení, co do jejich nákladů, striktně odděleně.

[29] Nejvyšší správní soud tedy přistoupil ke zrušení výroku II. napadeného rozsudku a vrátil věc toliko v tomto rozsahu krajskému soudu k rozhodnutí o nákladech řízení o žalobě. Přitom bude krajský soud vázán zde vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Neuplatní se však ustanovení § 110 odst. 3 věty první s. ř. s., neboť věc se krajskému soudu nevrací k dalšímu řízení ve věci, nýbrž pouze k rozhodnutí o nákladech řízení o žalobě (kriterium úspěchu procesní strany v intencích § 60 odst. 1 s. ř. s. tak zůstane nedotčeno).

[30] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Dané zákonné ustanovení zakotvuje jako kriterium práva na náhradu nákladů řízení procesní úspěch účastníka ve věci. Kasační stížnost směřující proti věcnému výroku (výrok I.) napadeného rozsudku byla zamítnuta, pročež procesní úspěch ve věci samé zaznamenal žalobce, kterému tedy náleží právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Z obsahu spisu Nejvyššího správního soudu jsou patrné náklady žalobce spojené s jeho zastoupením advokátem v řízení o kasační stížnosti, jež vedlo k poskytnutí jednoho úkonu právní služby spočívajícího v písemném vyjádření ke kasační stížnosti. Tento úkon právní služby není obsažen ve výčtech úkonů dle § 11 odst. 1 a 2 advokátního tarifu, pročež je třeba aplikovat § 11 odst. 3 téže vyhlášky, podle kterého platí, že „[z]*a úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší.*“ Vyjádření ke kasační stížnosti je svou povahou nejbližší úkonu právní služby podle § 11 odst. 1 písm. k) advokátního tarifu - vyjádření k dovolání (jakožto mimořádnému opravnému prostředku proti pravomocnému rozhodnutí soudu, kterým je i kasační stížnost). Výpočet výše mimosmluvní odměny advokáta žalobce za poskytnutý úkon se, v souladu s výše uvedeným právním názorem meritorní klasifikace projednané věci, určuje podle § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bod 3 advokátního tarifu částkou 1000 Kč. K nákladům žalobce se řadí rovněž náhrada hotových výdajů advokáta, spojených s poskytnutím jednoho úkonu právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. částka 300 Kč. Uvedené je třeba navýšit o 21 %, tj. sazbu daně z přidané hodnoty, jejímž plátcem advokát žalobce jest (273 Kč). Celkem je tedy stěžovatelka povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 1573 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce JUDr. Lubomíra Müllera, advokáta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2018

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu